

Iceland	Active citizens fund			
Liechtenstein		Obrazac izvješća o savjetovanju s javnošću		
Norway				
Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranim javnošću o Smjernicama za društveno uključivo i sudioničko donošenje odluka			
Stvaratelj dokumenta, udruga koja je provela savjetovanje	Zelena Istra, uz podršku partnera na projektu "Za(VRT)imo za inkluziju zajedno!"			
Svrha dokumenta	Izvješćivanje o provedenom savjetovanju sa zainteresiranim javnošću o Smjernicama za društveno uključivo i sudioničko donošenje odluka			
Datum dokumenta	10.10.23			
Oblačica nacrta dokumenta	https://www.zelena-istra.hr/hr/articles/novosti/946/komentiraj-i-predlozi-kako-poboljsati-smjernice-za/			
Trajanje savjetovanja	15.06.-16.07.			
Redni broj	Ime i prezime	Organizacija	Komentari	
1	Karmen Puškar	Udruga za podršku osobama s intelektualnim otečenjima Grada Zagreba	<p>Poštovanje, zahvaljujemo na informacijama i inicijativi.</p> <p>Poštovana, zahvaljujemo na podršći. Budući da niste komentirali sam tekst, odnosno sadržaj Smjernica, Vaš komentar nismo u mogućnosti niti prihvati, niti odbaciti.</p> <p>Poštovani, zahvaljujemo na Vašim komentarama te se ovdje navodimo kako smo i u našoj e-mail prepisici s Vama:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udruga gradova RH je ispravila riječ "Povjerenica", na osnovu Vašeg komentara, prije slanja info o savjetovanju učlanjenim gradovima. U samom tekstu Smjernica nismo detektirali ovu pogrešku 2. Povodom Vašeg komentara konzultirali smo još jednom naše partnerne (Društvo osoba s tjelesnim invaliditetom južne Istre koje nam prenosi što su njima komunicirale druge OSI udruge te Školu za odgoj i obrazovanje - Pula). Pogledali smo i webove raznih tijela javne vlasti (uglavnom JLRS iz Istarske županije) i izvještaj Povjerenika za informiranje Europskog komisara, vezano za pristupačnost webova i aplikacija TJV. <p>Ustanovili smo da većina webova ima plug-inove koji omogućavaju kakvu-takvu pristupačnost, ali da i dalje postoje TVJ koja imaju dosta slabe opcije za prilagodbu (npr. Grad Pula, Istarska županija, Vlada RH, Vukovarsko-srijemska županija - primjeri iz pravika), barem kada govorimo o mogućnostima koje, po našem saznanju, pružaju besplatni plug-inovi. Naše je začapanje da se webovi koji imaju besplatne plug-inove dobro drže na ljestvici pristupačnosti u spomenutom izvještaju Povjerenika, tj. čini se da najmanji mogući napor da se instalira besplatni plug-in rezultira dosta dobrim rangom. Moguće je, naravno, da mi nismo u mogućnosti zamijetili eventualne druge napore koje su TVJ ulozile u kontekstu pristupačnosti svojih stranica. Međutim, ono što je zajedничko mnogim TVJ, sukladno njihovim izjavama o pristupačnosti, dokumenti objavljeni u wordu ili pdf-u često su nepristupačni. Također, koliko smo detektirali, nismo pronasli nikakve sadržaje webova ili dokumente na lako razumljivom jeziku ili pač objavljene uz prikaz tumača znakovnog jezika (koji je, koliko smo informirani, "najprirodniji" način priimanja informacija mnogim osobama oštećenja sluha). I tu vidimo najveći smisao naših preporuka koje se prevenčno odnose na pristupačne formate informacija važnih za OSI. Ako je odluku JL.S moguće objaviti u pdf-u ili doc-u, gotovo da ne postoji razlog zašto se ne bi, npr. mogla objaviti u određenom odgovarajućem fontu, korištenjem odgovarajućih opcija poravnjavanja ili izvoza iz programa, odnosno na zasebnoj mrežnoj podstranici, uz kakvu napomenu da se radi o prenesenom tekstu odluke u pristupačnom formatu, ako se već ne može objaviti npr. u audio obliku. Također, iz našeg ranjeg istaknuta (press konferencije uz tumača znakovnog jezika i primjera pojedinjih TVJ) vidimo da ima smisla raditi za OSI prilagođene verzije dokumenta. Primjerice, Grad Zagreb, objavio je zvučni zapis Strategije za izjednačavanje mogućnosti OSI, Povjerenik za informiranje - zvučni zapis Zakona o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora. I predstavnice Grada Pule i Istarske županije složile su se s ovom preporukom tijekom javne akcije "Hodaj u mojim cipelama". Rješenja za prilagodbu koja navodimo (zvučni zapis, video uz prikaz tumača, lako razumljiv jezik) svakako su samo primjeri, a ako postoe bolji ili jednostavniji načini, rado bi saznali.</p> <p>Zbog navedenog, smatramo da je naš prijedlog za prilagodbu webova i ključnih dokumenata JLRS u formate poput zvučnog zapisa, videa uz prikaz tumača, teksta na lako razumljivom jeziku smislen i u najboljem interesu OSI. Svijsno smo da je riječ o zakonskom nadstandardu.</p> <p>Kada govorimo o zakonskim standardima, čini nam se da nema smisla preporučati da se TVJ moraju pridržavati zakona jer je to samo po sebi jasno. Npr. ni kod preporuke da se javna izlaganja u okviru postupaka javnih rasprava organiziraju u pristupačnim prostorima i na pristupačan način nije izrijekom propisana Zakonom o prostornom uređenju, ali zato što smo ovo preporučili, ne znači da moramo ponavljati TVJ da je dužno, temeljem Zakona o prostornom uređenju organizirati javnu raspravu, da ona mora trajati od 15 ili 30 dana itd.</p> <p>Vezano za sam Zakon o pristupačnosti mrežnih stranica, ako u njemu ima propusta kao što navodite, vezano za webove škola, predlažemo da pokušamo možda zajedno zagovarati pozitivne promjene, ako imate konkretnе prijedloge o tome kako unaprijediti Zakon. Da li se, po Vama, treba kreirati preporuka za JLRS vezano za ovaj problem?</p> <p>3. Nismo sigurni da razumijemo na koji dio naših smjernica se odnosi ovo pitanje, odnosno komentar. Molimo da pojašnjenje.</p> <p>4. Naravno, zasigurno postoje brojni dokumenti, projekti ili tijela koja se bave društveno uključivim i sudioničkim odlučivanjem na ovaj ili onaj način. Kako ste vidjeli, u našim preporukama ponavljamo preporuke Pravobraniteljice za OSI, odnosno njene preporuke uvrstili smo i u naše. Iz naše perspektive, važne preporuke imaju smisla ponavljati dok ne budu usvojene. I nema nikakvih prepreka u tome da ih ponavljaju različiti dionici. Tu su i druge preporuke koje su na možda sličan način već iznesene TVJ (dal na državnoj ili drugim razinama), a tu su i neke koje, koliko nam je poznato, nitko još nije iznio. Činjenica da postoje dokumenti, projekti i tijela, a unatoč tome, postoje probleme koji treba rješavati, po nama, samo ukazuje na to da rješenja koja smo prepoznali treba zagovarati. Iz našeg istaknuta, često je problem da brojne kvalitetne zakonske, strateške i slične odredbe često ostaju samo mrtvo slovo na papiru, a to je ponajviše tako jer nitko ne vrši pritisak na odgovarajućem mjestu da bi se ono što je propisano i primijenilo. Nama su preporuke, uvjetno rečeno, "izgovor" za to da se neke stvari ponovno, a neke možda i po prvi put zastraže.</p>	
2	Denis Marjon	Savez udruge za mlade i studente s invaliditetom SUMS!	<p>1. Ne povjerenica, nego Ured pravobraniteljice za osobu s invaliditetom</p> <p>2. Web stranice bi po zakonu trebale odavno biti prilagođene, moguće da neka nije ali mislim da su to iznimke. Jedini koje ovaj zakona ne obuhvaća su -apsurdno - osnovne škole. Ali ne na ovaj način koji se opisuje, postoji standard (za slijepje, slabovidne itd.), ali ne ovako.</p> <p>3. da li se misli na arhitektonsku pristupačnost? dakle vjerojatno i prist. za osobe s tjelesnim invaliditetom, no pristupačnost su i npr staze vodilje za slijepje kao i označke s lako razumljivim tekstom itd za osobe slabijih intel. Mogućnosti</p> <p>4. postoji barem 20tak strategija, programa, projekata, odbora koji se već bave nekim od opisanih nedostatak.</p>	
3	Nikolina Pekić	Udruga tjelesnih invalida Županije Zadar	<p>Podržavamo sve preporuke. Imamo prijedlog vezano za nadopunu preporuke Omogućavanje pristupa važnim informacijama i dokumentima JLP(R)S najvećem mogućem broju ljudi. Uz omogućavanje uvida u tiskane/ispisane nacrte odluka, strateške ili planske dokumente za vrijeme trajanja savjetovanja s javnošću predlažemo i obraćanje javnosti putem lokalnih radio postaja/televizija u vidu informativnih emisija, gostovanja rasprava i sl.</p> <p>Budući da niste dostavili daljnje komentare, nismo temeljem Vaših inicijalnih komentara izvršili izmjene u tekstu Smjernica.</p> <p>Prijedlog je prihvatan nakon zatraženog pojašnjenja (putem e-maila), s ciljem zrcaljenja prijedloga u tekstu Smjernica. U konačni tekst iz Smjernica, dodan je sljedeći tekst, koji nije postojao u Nacrtu Smjernica, u sklopu preporuke br. 2: „Omogućiti pristup važnim informacijama i dokumentima JLP(R)S najvećem mogućem broju ljudi.“</p> <p>„Preporude se i da JLP(R)S organizira obraćanje javnosti o savjetovanju s javnošću putem medija, a kako bi osobe koje nisu informatički pismene imale lakši pristup informacijama o dokumentima na savjetovanju. (Primjerice, gostovanje u informativnoj emisiji na lokalnoj radio/TV postaji, napis u novinama/na internetskim portalima, pritom vodeći računa o formatu, npr. uz prikaz tumača znakovnog jezika, obraćanje na lako razumljivom jeziku.)“</p>	